

A01g 3/00

POLSKIEJ RZECZYPOŚPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 37207

Kl. ~~45~~ 1, 17

45^g 3/00

Skarb Państwa
(Ministerstwo Leśnictwa— Centralny Zarząd
Lasów Państwowych*)
Warszawa, Polska

Sposób cięcia zrzesów drzew dających się rozmnażać wegetatywnie, np. wierzb, topoli itp. oraz przyrząd do wykonywania tego sposobu

Udzielono patentu z mocą od dnia 26 września 1953 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest sposób cięcia zrzesów dla wegetatywnego rozmnażania drzew, jak np. topoli, wierzb i podobnych. Pod pojęciem „zrzes” rozumie się przekrojone gałązki drzew, dających się rozmnażać wegetatywnie o długości średnio 15—20 cm, a przeciętnej średnicy 0,5—1 cm, które tnie się z jednorocznych pędów wymienionych drzew. Każdy taki zrzes posiadać musi co najmniej 4 oczka.

Wadą dotychczasowego cięcia takich zrzesów było to, że zrzesy te odcinano ręcznie za pomocą zwykłych noży przez cięcie pędów. Takie ręczne cięcie pędów przy posługiwaniu się kciukiem, jako płaszczyzny oporowej do odcinania było bardzo prymitywne, wymagało stosunkowo znacznego okresu czasu, zrzesy nie były równe, przy czym robotnicy dokonujący tej

pracy bardzo często kaleczyli się. Największą jednak wadą takiego cięcia zrzesów było to, że wskutek używania kciuka przez robotnika jako oporu do cięcia, nóż nie mógł być dokładnie zastrzony i przy cięciu miażdżono tkanki wskutek ich zgniatania przez stosunkowo tępe ostrze oraz gięcia, wskutek czego prace związane z zalesianiem wymagały niekiedy kilkakrotnego powtarzania tych czynności, gdyż tak uszkodzone zrzesy nie przyjmowały się i zasychały. Niedogodności tych unika się z łatwością przy zastosowaniu sposobu według wynalazku, przy czym uzyskuje się dzięki możliwości zastosowania noży o bardzo dobrze zastrzonym ostrzu wyraźne i dokładne powierzchnie cięcia bez niebezpieczeństwa zduszenia i zgniecenia tkanek, dzięki temu, że nóż bardzo ostry przykładą się ostrzem do stosunkowo twardej lecz poddającej się podkładki, np. z drewna, na której układa się pęd poddawany przecięciu.

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcą wynalazku jest Jan Krause.

Do przeprowadzenia tego sposobu wskazane jest stosować najlepiej przyrząd według wynalazku, wykonany w najprostszej formie z podstawy i wahlwego noża, przy czym przyrząd ten posiada odpowiednie narzędzia wyznaczające długość zrzesów. Dzięki takiemu przyrządowi cięcie zrzesów odbywać się może nadzwyczaj szybko, przy czym co najważniejsze bez uszkodzenia tkanek pędów. Korzyść stosowania sposobu i przyrządu jest bardzo znaczna, ponieważ oszczędza się na robociźnie przy znacznym zwiększeniu możliwości i szybkości wegetatywnego rozsadzania lasu i uzyskaniu tylko małego odsetka nieprzyjęcia się pędów. Przyrząd do przeprowadzania sposobu według wynalazku przedstawiono przykładowo na załączonym rysunku, gdzie fig. 1 przedstawia przyrząd w widoku z przodu; fig. 2 — tenże przyrząd w widoku z boku, obrócony o 90°; fig. 3 — przyrząd w widoku z góry; fig. 4 — widok samego noża. Przyrząd do cięcia zrzesów sposobem według wynalazku składa się zatem z podstawy *a*, przymocowanej dowolnie do jakiegokolwiek podpory, np. stołu lub platformy wozu itp. za pomocą uchwytu *k* i śruby pryciskowej *g*, najlepiej motylkowej. Na podstawie *a* są trwale przytwierdzone poprzeczki *e* i *f*, z których poprzeczka *f* wystaje poza podstawę *a* i służy równocześnie jako miara długości zrzesu. Między poprzeczkami *e* i *f* umieszcza się klocek oporowy *d*, najlepiej z twardego stosunkowo drewna, przy czym klocek *d* wskazane jest osadzić swobodnie i tak dopasować, by ciernie dawał się z oporem wsuwać między poprzeczki *e* i *f*. Na poprzeczce *f* umieszczone jest jarzmo *b* z przetyczką *c* służącą jako opornik dla noża i z ostrzem *h*. Nóż *i* posiada ostrze *h* najlepiej odpowiednio ukształtowane i zaopatrzone w zagięte nieco łukowo przedłużenie *l* z wykonanym na górnej krawędzi ostrza wgłębieniem *j*. Nóż z dokładnie zaostrzoną dolną krawędzią ostrza *h* umieszcza się przedłużeniem łukowym *l* w jarzmie *b* tak, by wgłębienie górnej krawędzi ostrza *h* w miejscu i zachodziło pod przetyczkę. Mając tak osadzony nóż, można go z łatwością wyjmować z jarzma podczas pracy w celu doostrzenia od czasu do czasu dolnej krawędzi ostrza *h* noża. Posiadając klocek *d* wymiennie osadzony, można w razie zbyt wiel-

kiego już uszkodzenia jego górnej powierzchni przełożyć w celu uzyskania nowej powierzchni dla lepszego ochronnego cięcia pędów.

Poprzeczka *f* służy dla mierzenia długości obcinanego zrzesu. Robotnik, mając tak wykonany przyrząd, z łatwością przygotuje w bardzo krótkim czasie znaczną liczbę zrzesów i jest w stanie zalesić powierzchnię w czasie 2/3 co najmniej krótszym, aniżeli był w stanie to uczynić poprzednio, przy czym uzyskane zrzesy wskutek nieuszkodzania tkanek i wyraźnego ostrego ścięcia, łatwo się przyjmują, wskutek czego nie zachodzą straty w zalesieniu.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób cięcia zrzesów drzew dających się rozmnażać wegetatywnie, np. wierzb, topoli itp., znamienny tym, że pędy tną się na odcinki odpowiedniej długości, przez opieranie ich na twardej podkładce, np. z drewna, przy czym stosuje się nóż o ostrzu takim, by nie powodował zginięcia tkanek.
2. Przyrząd do wykonywania sposobu według zastrz. 1, znamienny tym, że składa się z klocka oporowego (*d*), osadzonego na podstawie (*a*), przytwierdzonej najlepiej odejmowalnie, np. za pomocą uchwytu (*k*) i śruby (*g*) do dowolnej podpory, up. stołu, przy czym posiada nóż osadzony odejmowalnie i wahlwie w jarzmie (*b*).
3. Przyrząd według zastrz. 2, znamienny tym, że nóż (*h*) o bardzo ostrej krawędzi tnącej posiada przedłużenie (*l*) i wgłębienie (*j*) do osadzenia pod przetyczką (*c*) umieszczoną w jarzmie (*b*).
4. Przyrząd według zastrz. 2 i 3, znamienny tym, że posiada klocek (*d*) z stosunkowo twardego drewna, osadzony odejmowalnie na podstawie (*a*), np. ciernie między poprzeczkami (*e* i *f*).
5. Przyrząd według zastrz. 2—4, znamienny tym, że co najmniej jedna z poprzeczek, np. (*f*) służy jako wskaźnik długości zrzesu.

Skarb Państwa (Ministerstwo
Leśnictwa — Centralny Zarząd
Lasów Państwowych)
Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

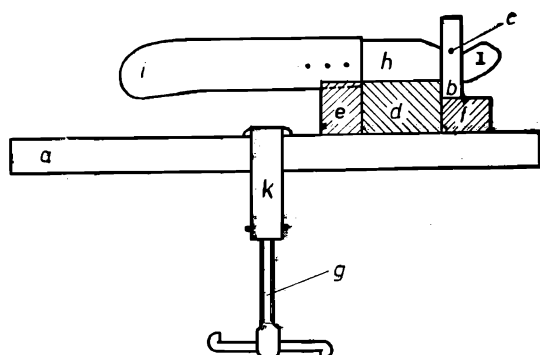

Fig. 1

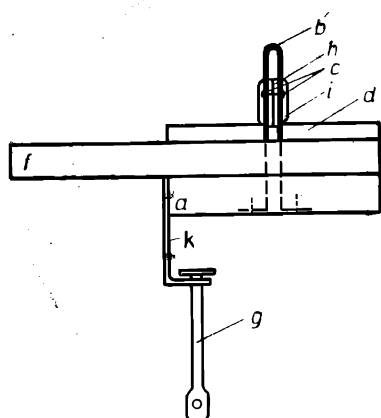

Fig. 2

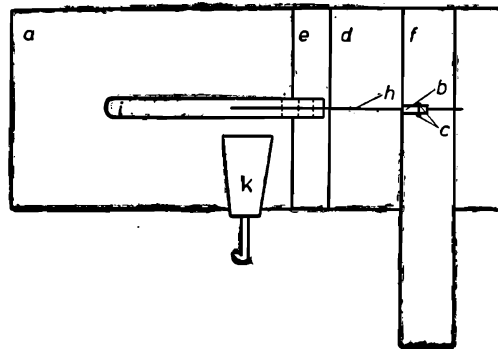

Fig. 3

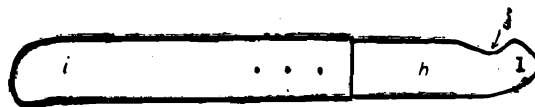

Fig. 4